

«Картография және топография негіздері» пәні

Дәріс 5. Ұлы географиялық ашылулар уақытындағы картография ғылымы

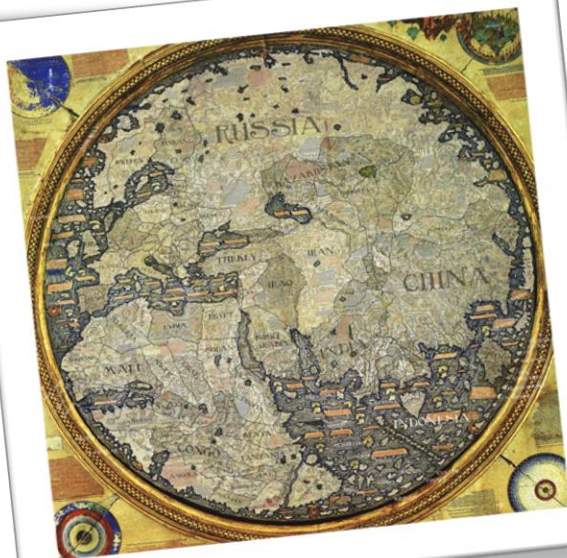
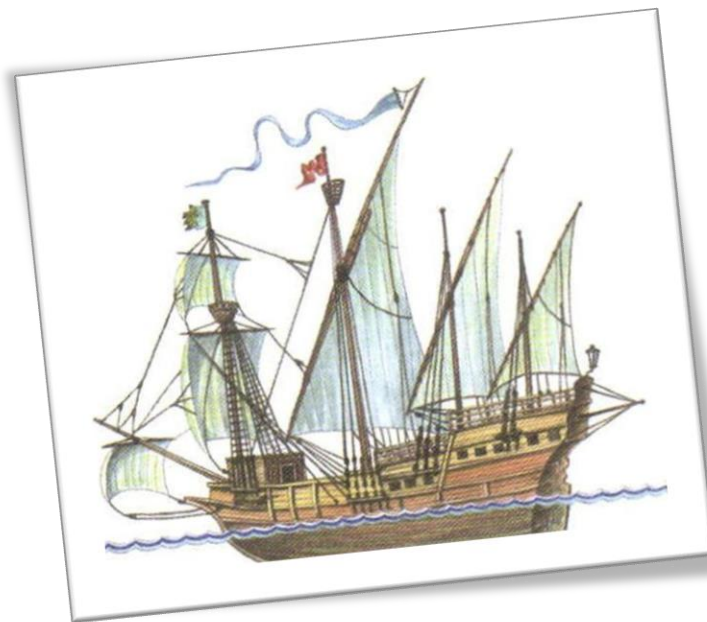
Кафедра: География және экология

Лектор: аға оқытушы, PhD Алиаскаров Думан Токтарович





Ұлы географиялық ашылулар - 15 ғ-дың соңы мен 17 ғ-дың ортасы аралығында еуропалық саяхатшылардың жаңа жерлерді, құрлықтар мен аралдарды, мұхиттар мен теңіздерді, аса маңызды теңіз жолдарын ашу кезеңі. Бұл кезең тарихқа Ұлы географиялық ашылулар заманы деген атпен енді. Жаңа жерлердің көптеп ашылуы Еуропадан Оңтүстік және Шығыс Азия елдеріне теңіз жолдарын іздеумен тікелей байланысты болды.



XV ғасырдың ортасынан бастап Ұлы географиялық ашылулар дәуірі басталды. Бұл әлемдік география мен картографияның жаңа дәуірінің басталуына негіз болды. Осыған байланысты картографияға деген қызығушылық күшейе түсті. Колумбқа дейінгі картографияның маңызды жетістіктері — 1459 жылғы Фра Мауро картасы және алғашқы глобус жасаған неміс географы Мартин Бехайм еңбегімен ерекшеленді.

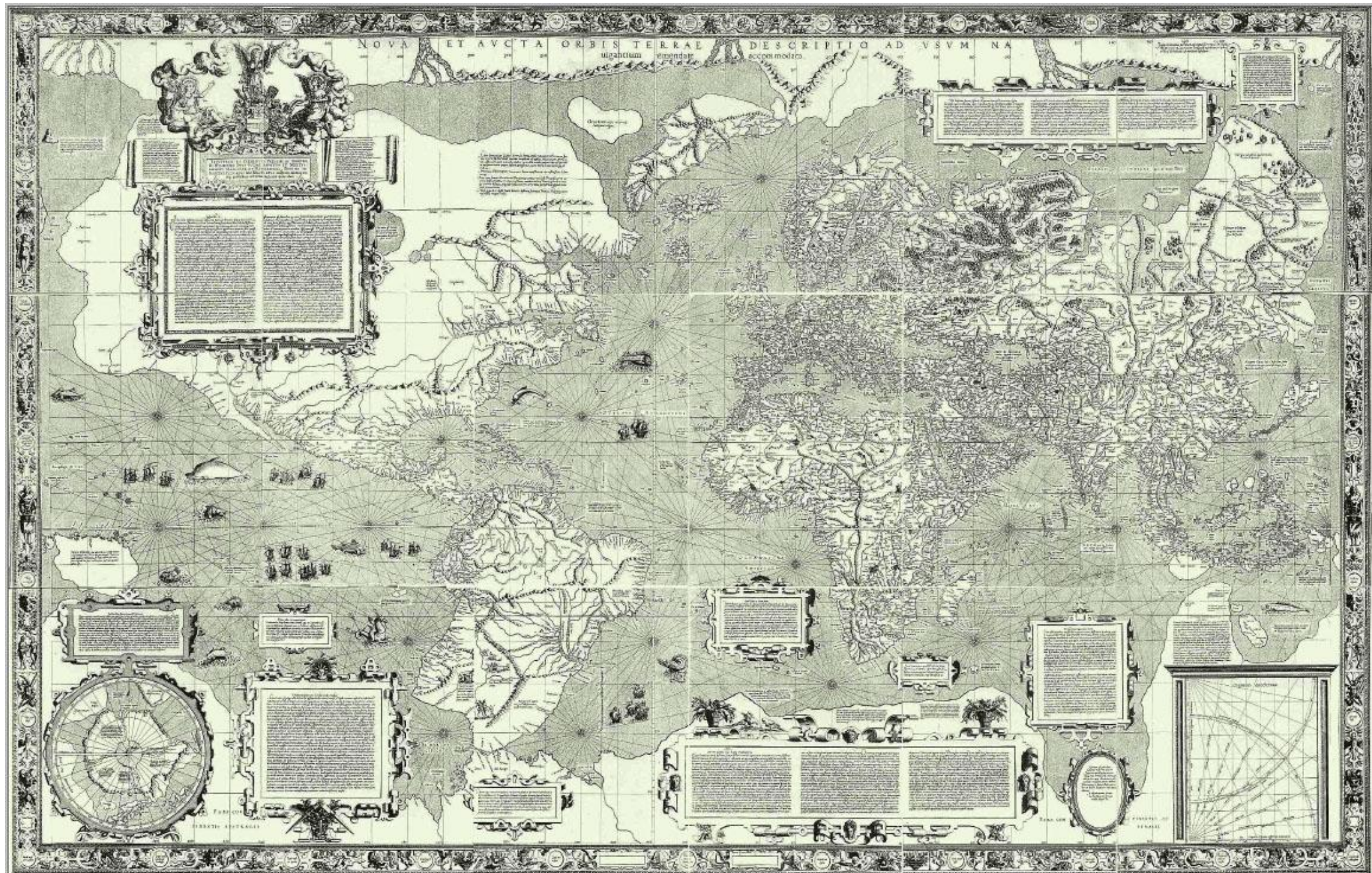


Мартин Бехаймның 1492
жылы Нюрнберgte
жасалған әлемнің
шығыс жарты шары
картасы



Мартин Бехаймның 1492
жылы Нюрнбергде
жасалған әлемнің
батыс жарты шары
картасы





Меркатордың 1569 жылғы әлем картасы



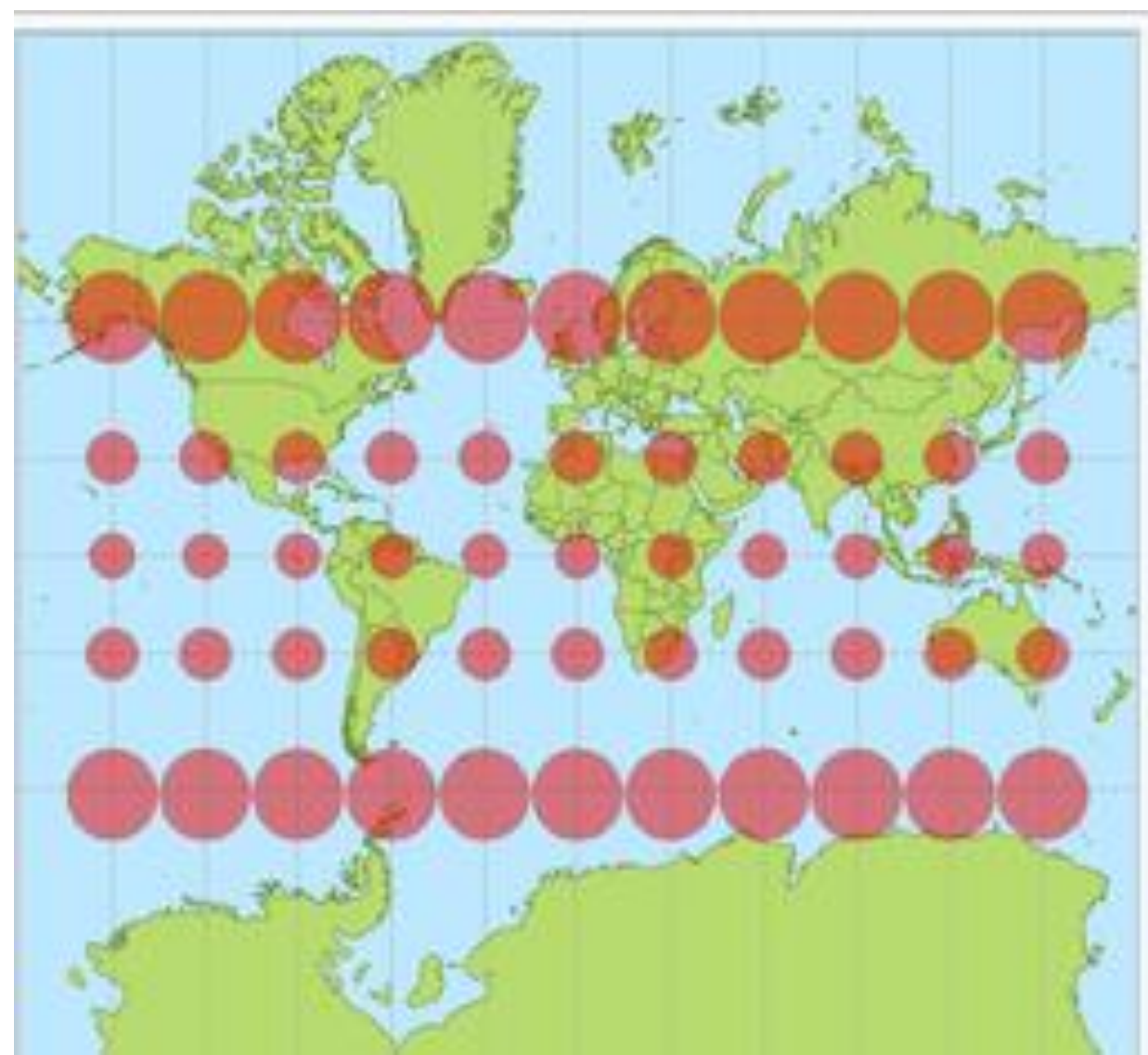
TYPVS ORBIS TERRARVM.

Ортелий
атласындағы
әлем
картасы,
1570 ж.

QVID EI POTEST VIDERI MAGNVM IN REBVS HVMANIS, CVI AETERNITAS
OMNIS, TOTIVSQUE MVNDI NOTA SIT MAGNITVDO. CICERO:



Карталардың бірі
еуропалықтардың
Ресей туралы
түсініктерін
суреттейді



Меркатор проекциясындағы аудандардың бұрмаланулары